

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางการแพทย์พยาบาลสำหรับกลุ่มสตรีตั้งครรภ์วัยรุ่นต่อภาวะสุขภาพของมารดาและทารกระยะหลังคลอด โรงพยาบาลเชิงราชประชาชนุเคราะห์ กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีตั้งครรภ์วัยรุ่นที่เข้ารับบริการฝากครรภ์และคลอดที่โรงพยาบาลเชิงราชประชาชนุเคราะห์ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience sampling) แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ และกลุ่มทดลองที่ได้รับการพยาบาลตามแนวปฏิบัติทางการแพทย์พยาบาล กลุ่มละ 30 รายเท่ากัน ดำเนินการวิจัยในกลุ่มควบคุมก่อนแล้วจึงดำเนินการในกลุ่มทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แนวปฏิบัติทางการแพทย์พยาบาลที่ประภำรณัและคณะ (2552) พัฒนำขึ้น 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบบันทึกภาวะสุขภาพของสตรีตั้งครรภ์วัยรุ่นและทารกในระยะหลังคลอด แบบประเมินภาวะซึมเศร้า (CESD) ของกรมสุขภาพจิต แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้แนวปฏิบัติทางการแพทย์พยาบาลสำหรับสตรีตั้งครรภ์วัยรุ่น และแบบสอบถามความพึงพอใจในการใช้แนวปฏิบัติทางการแพทย์พยาบาลสำหรับบุคลากรสุขภาพ แบบสอบถามทั้งหมดผ่านการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความตรงด้านเนื้อหา และตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้ว วิเคราะห์ข้อมูลใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที และไค์สแควร์

ผลการวิจัย มีดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีความคล้ายคลึงกันในด้านอายุ เชื้อชาติ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ จำนวนครั้งของการตั้งครรภ์ และวิธีการคลอด แต่มีความแตกต่างกันในด้านอาชีพ โดยพบว่ากลุ่มทดลองมากกว่าร้อยละ 80 เป็นนักเรียน/นักศึกษาและไม่ได้ประกอบอาชีพ ส่วนกลุ่มควบคุมพบเพียงร้อยละ 56.7 เท่านั้นที่เป็นนักเรียน/นักศึกษาและไม่ได้ประกอบอาชีพ
2. สตรีตั้งครรภ์วัยรุ่นในระยะหลังคลอดกลุ่มทดลองมีภาวะสุขภาพดีกว่าโดยพบการตกเลือดหลังคลอดน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2=4.32$, $p>.05$) ภาวะสุขภาพด้านอื่นไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่ม
3. ภาวะสุขภาพทารกแรกเกิดในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่มีความแตกต่างกัน ($\chi^2=3.16$, $p>.05$)
4. กลุ่มทดลองที่ได้รับการดูแลโดยใช้แนวปฏิบัติทางการแพทย์พยาบาลสตรีตั้งครรภ์วัยรุ่นมีความพึงพอใจต่อการดูแลมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t=15.04$, $p<.001$)
5. ความพึงพอใจต่อการใช้แนวปฏิบัติทางการแพทย์พยาบาลสำหรับบุคลากรสุขภาพ พบว่าอยู่ในระดับมาก

Abstract

The purpose of this quasi-experimental research was to examine the effectiveness of Nursing Practice Guideline for Teenage Pregnancy (NPG-TP) on maternal and infant health among teenage pregnant during postpartum period. Study sample was teenagers who attended prenatal care clinic and delivered at Chiangrai Regional Hospital. Convenience sampling was used to select the subjects. Thirty subjects each were assigned into either experimental or control groups. The experimental group received care using NPG-TP while the control group received conventional nursing care. The study was done in the control group first, then in the experimental group. Research instruments consisted of 1) NPG-TP developed by Prapaporn Samana et al. (2552) and 2) research questionnaires and forms including demographic data sheets, maternal and infant health records, Center for Epidemiologic Studies Depression Scale (CES-D), client satisfaction scale, and nurse satisfaction scale. All research instruments were content validated and tested for reliability.

Research finding suggested:

1. The two groups were similar in terms of age, race, religious, education, marital status, gravida, and type of delivery. However, the difference between two groups was found in their occupations. More than 80% of the subjects in experimental group versus only 56.7% of the subjects in the control group were either students or unemployed.
2. Maternal postpartum health was better in the experimental group than in the control group. Postpartum hemorrhage was statistically significantly higher in the control than in the experimental groups ($\chi^2=4.32$, $p<.05$). All other maternal postpartum health indicators were similar.
3. There was no difference in infant health between the experimental and the control groups ($\chi^2=3.16$, $p>.05$).
4. Client satisfaction was statistically significantly higher in the experimental group than in the control group ($t=15.04$, $p<.001$).
5. Nurse satisfaction with NPG-TP was high (Mean=17.33 SD=1.84).